

Nowe mocarstwa kolonialne i rywalizacja na Dalekim Wschodzie

Podsumowanie

18

Polecenia podsumowujące

1. Omów przyczyny, przebieg i skutki wojny hiszpańsko-amerykańskiej.
2. Oceń politykę kolonialną mocarstw względem Chin.
3. Scharakteryzuj główne reformy przeprowadzone w epoce Meiji.
4. Opisz ekspansję kolonialną Japonii.

◆ Nowe mocarstwa kolonialne

Niemcy potęgą kolonialną w rejonie Pacyfiku.
Japonia i Stany Zjednoczone nowymi potęgami kolonialnymi.

◆ Wojna hiszpańsko-amerykańska (1898)

Wzrost zainteresowania Amerykanów wyspami na Morzu Karaibskim i Pacyfiku oraz ziemiemi na południe i zachód od USA.
Kuba punktem spornym hiszpańsko-amerykańskiej rywalizacji.
1898 – zniszczenie amerykańskiego okrętu Maine, wybuch wojny hiszpańsko-amerykańskiej.
Porażka Hiszpanów. Kuba niezależnym państwem pod polityczno-gospodarczym wpływem USA.

◆ „Rozdarcie Chin”

Polityka izolacji prowadzona w Chinach do połowy XIX w.
Wybuch dwóch wojen opiumowych w wyniku prób wkroczenia Wielkiej Brytanii do Chin.
Zasada „otwartych drzwi” stosowana przez mocarstwa kolonialne w stosunku do Chin.
Koniec XIX w. – „rozdzarcie Chin”, tj. ich podział na strefy wpływów mocarstw.
1899–1901 – powstanie bokserów przeciwko wpływom Europejczyków i Japończyków w Chinach.
1911 – obalenie monarchii w Chinach.
Powstanie republiki.

◆ Modernizacja Japonii

Do pierwszej połowy XIX w. polityka izolacji Japonii.
W połowie XIX w. otwarcie się Japonii na świat zachodni.
Obalenie szoguna i początek epoki Meiji.
Przejęcie przez Japończyków wzorców zachodnich przy zachowaniu własnej tradycji.
Modernizacja jedną z przyczyn sukcesu Japonii.

◆ Wojna rosyjsko-japońska (1904–1905)

Rywalizacja rosyjsko-japońska o wpływy na terenie Chin.
1904 – atak Japonii na rosyjską bazę w Port Artur, początek wojny.
Porażki wojsk rosyjskich na lądzie (bitwa pod Mukdenem) i na morzu (bitwa pod Cuszimą).
Kłęska Rosji. Otrzymanie przez Japonię m.in. południowego Sachalinu i Port Artur.
1905 – zagarnięcie Korei przez Japonię.
1910 – wcielenie Korei do Japonii.

Polecane publikacje

D. Fierla, *Powstanie bokserów 1899–1901*, Warszawa: Alma-Press Oficyna Wydawnicza, 2007.
Japonia okresu Meiji. Od tradycji ku nowoczesności, pod red. B. Kubiak Ho-Chi, Warszawa: Nozomi, 2006.
P. Zaremba, *Uzbrojona demokracja. Theodore Roosevelt i jego Ameryka. Dzieje polityczne Stanów Zjednoczonych od roku 1900*, Warszawa: Wyd. Neriton, 2012.

